

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, csütörtök, 1909. január 14.

9. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

Kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A fiumei iskolaügyek.

A P. H. tegnap érkezett számában a fiumei iskolaügyekről a következő cikket hozza, melyet egyes helytelenségeitől eltekintve, érdekes tartalmánál fogva érdemesnek tartunk közölni:

Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatási miniszter Tóth János államtitkár kíséretében Fiuméba utazik, hogy személyes tapasztalatokat szerezzen Fiume községi és állami iskolai viszonyairól. Miután ezt az utazást sok kultuszminiszter mindenkor megígérte és egyszer sem teljesítette, gróf Apponyi Albert egyszer sem ígérte meg, de megteszi ezt a fontos, sok tekintetben érdekes utat, amelylyel, hiszszük, jeles szolgálatot tesz a nemzeti és kulturális érdekeinket jelentő kérdésekben.

Ha a fiumei állami iskolák viszonyait tekintjük, lehetetlen meg nem állapodni egy ropant nagyfontosságú kérdésnél. A fiumei állami főgimnázium tannyelve olasz, tanári karának negyedrésze tavaly még nem tudott magyarul.

Azok közül néhányan nyugalomba vonultak, de nem ezen körülmény miatt, hanem mert a nyugdíjazást igénylő időt betöltötték. A fiumei magyarság, amely nem a legfényesebben javadalmazott állásokban neveli, iskoláztatja fiát, kénytelen az olaszul mit sem tudó gyermekeket az olasz gimnáziumba küldeni, mert ahhoz való pénze nincs, hogy az ország valamelyik városának gimnáziumába küldje. Ebben az iskolában pedig, ahelyett, hogy a tanulmányaival foglalkoznék, kénytelen csupán az olasz nyelv megtanulásával agyongyötörni magát, mert a magyar nyelv benne annyi, mint bármelyik magyar polgári iskolában a német nyelv.

Hanem amikor az olasz ajku tanuló odahagyja ezt a gimnáziumot, nem is tud magyarul többet, mint tud németül a Kecskeméten végzett gimnazista! Már most hogyan folytassa tanulmányait az itt végzett ifju, magyar egyetemen, amelynek tannyelvét alig érti?

A fiumei olasz jelszavakat puffogató polgárság mostanában egy csirájában levő mozgalmat táplál, egy községi színolvas gimnázium megalkotása érdekében.

E mozgalom sikerének mi örülnénk legjobban, ha azt eredményezné, hogy viszont a magyarság is kapna Fiumében gimnáziumot, az a magyarság, amely — lásd a mai gimnáziuma példáját — a saját portáján se beszélhet magyarul.

Szó van azonban arról is, hogy a jelenlegi olasz magyar állami főgimnáziumnak új palotát építsenek. Ezt az állami pénzen létesítik, amelyhez Fiume városa nagykegyesen hozzájárulást ígért egy „bizonyos alap”-ból.

Vajon mely alapról van szó, amelynek

alaján oly nemeslelkű és önfeláldozó a csőd-szélén álló Fiume magisztrátusa? Egész egyszerűen a következő alapról van szó. A kalapos király II. József császár, a jezsuita rendtől több százezer forintra rugó birtokot, telket lefoglalt állami tanulmányi alapra. E tulajdonnak nagy részét ma Fiume városa „kezeli” (Érdeemes lenne ezt kivenni az „Ineficienter” karmai közül, amit per utján is elérhetnénk). Ez az alap, amelyből egy telket, „adományoz” Fiume városa az államnak akkor, amikor az egy „címzetes magyar királyi állami főgimnáziumot emel.

Most pedig rátérünk egy mindeneknél fontosabb kérdésre.

Ha már lefáradott gróf Apponyi Albert miniszter a perla della corona ungaricába, ne feledje meg, hogy a fiumei községi olasz iskolákban hány tanító és tanár van, hányan végeztek ezek közül a külföldön — Ausztriában és Olaszországban és mennyi nostrifikált diplomáját, képesítését. Igen érdekes fölfedezésre fog jutni.

Gróf Apponyi Alberttől az olaszok azt is fogják kérni — erről nemrég a rapprezentációban esett szó, — hogy rendelje el, hogy ezen nostrifikálásokat ezentul ne Budapesten, hanem Fiumében végezzék el, a beválasztott fiumei autonómházaiak „tudására és lelkiismeretére” bízván e fontos feladat betöltését. A gráci és trieszti facér tanférfiak serege előtt nyitná meg ez a zsilipet, leszoritván minden Magyarországon végzett tanítót a boldogulás azon lebegő deszkájáról, amelyet Fiumének neveznek.

Apponyi Albert gróf Fiumében.

Ma délelőtt 10 óra 30 perckor érkezett meg Apponyi Albert gróf közoktatási miniszter Tóth János dr. államtitkár és Schröder fogalmazó társaságában Fiuméba.

A pályaudvaron a miniszter fogadására egybegyűltek:

Nákó Sándor gróf kormányzó és Wickenburg István gróf kormányzóhelyettes vezetésével a kormányzóság egész tisztviselői kara, az államhivatalok fejei, az összes állami iskolák tanári és tanítói kara, valamint Vio Ferenc dr. polgármester, Zanella Rikárd országgyűlési képviselő és a városi olasz iskolák vezetői, — összesen mintegy 100-an, akik mellett mintegy 40—50 főnyi közönség is helyet talált.

Amint a vonat berobogott és a miniszter Tóth János dr. államtitkárrel kilépett a szalonkocsijából Nákó Sándor gróf rövid üdvözlő beszédet intézett a miniszterhez.

Apponyi Albert röviden válaszolt a kormányzónak. Utána

Vio Ferenc dr. polgármester olasz nyelven üdvözölte a minisztert és természetesen nem mulasztotta el hangoztatni azt a sokszor elcsépelet frázist, hogy szükség van Fiume olasz jellegének megtartására.

Apponyi gróf olaszul válaszolt a polgármesternek kijelentvén, hogy örömmel jött ide és reméli, hogy a függőben levő iskolaügyi kérdéseket kölcsönös mezejelégedésre sikerül elintézni.

Végül még Zanella Rikárd országos képviselő intézett olaszul beszédet a városi iskolaszék nevében, de Apponyi gróf erre a beszédre már nem válaszolt, hanem rögtön áttért a bemutatkozásokra, amelyeknek során a miniszter minden főtisztviselővel kezet fogott.

A bemutatkozás után a miniszter Nákó gróf kormányzóval kocsiba ült, Tóth államtitkár pedig Vio polgármester kocsijában foglalt helyet s így behajtottak a városba.

Apponyi Albert gróf, aki a kormányzóhoz szállott meg, megérkezése után rövid ideig átöltözködött, s azután Tóth János államtitkárrel, Nákó gróf kormányzóval, Wickenburg gróf kormányzóhelyettesel, Schröder miniszteri fogalmazóval Manasteriotti és Libner kormányzósági tisztviselőkkel valamint Zanella képviselővel meglátogatta a Cioldi utcai állami elemi felsőbb leányiskolát.

A miniszter és kísérete rövid időzés után innen az állami főgymnasiumba hajtatott, ahol a bejárónak az első portásnak 2 és fél éves kis leánya virágcsokrot adott át neki.

A gymnasium lépcsőházában a tanári kar élén Fest Aladár igazgató fogadta a minisztert, aki itt meglátogatta az I., III., V., VII. és VIII. osztályokat.

A miniszter és kísérete innen a jelenlegi Scarpa-téri iskola számára megszerzendő castello-utcai telek megtekintésére indult, ahol már Egán miniszteri osztálytanácsos szolgált a szükséges felvilágosításokkal. Délután egy óra körül visszamentek a kormányzói palotába, ahol 14 terítékű dejeuner volt, melyen a városi körök részéről csak Vio és Zanella vettek részt.

Délután fél háromtól 4 óráig a Ciotta utcai községi iskolát és a kórház utcai állami elemi fiúiskolát látogatta meg a miniszter. 4 és 5 órák között küldöttségeket fogadott a miniszter és általános kihallgatást tartott. Öt óraker délután kezdődött meg az állami hivatalos személyek bizalmas értekezlete a fiumei iskolaügyekről. Ezt követi a városi tanügyek vezetőinek bevonásával tartandó közös értekeztet. Este 7 óraker 16 terítékű ebédet ad Nákó Sándor gróf vendégei tiszteletére.

A holnapi nap programjába két községi és két állami iskola meglátogatásán kívül fel van véve az áll. kereskedelmi iskola új építkezésének és az áll. főgimnázium ujonnan megszerzett telkének megtekintése.

— **A városi képviselőtestület a múlt évben.** A városi képviselőtestület a múlt évben Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével összesen 36 ülést tartott.

A nagyszámú nem igazolt mulasztásoknak a száma egyes városatyáknál a következő:

Blasich József G. 36 — Dall' Asta Szaniszló dr. 36 — Dobrovich A. G. 23 — Gelletich Miklós dr. 36 — Jechel Mario 27 — Kucich Lino 32 — Mohovich Mario 36 — Vio Antal dr. 36.

Minden ülésen jelen voltak Belen Endre dr., Dalmartello Artur, Gerbaz Armin és Suprina Endre.

— **A városi ülnöki állás betöltése.** A megürült városi ülnöki állás elnyeréséért hárman pályáztak: Host Vince, Staindl Ottó és Brattanich Virgil.

— **A horvát-szerb koalíció válsága.** A horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottsága szombaton este értekezletet tartott. Hivatalos jelentést nem adtak ki. Ma délután folytatták az értekezletet és holnap is fog a bizottság ülésezni, hogy eloszlassa a jogpárttal támadt konfliktust. Egyébként tegnapra a jogpárt is hirdetett értekezletet. Zagorac képviselő a párt vezére a horvát-szerb koalíció végrehajtó bizottságának szombat esti értekezletén azt indítványozta, hogy a koalíció váljon két táborra. Az egyikbe a jogpárt programjának helyeslői a másikba a kiegyezés hívei tömörüljenek. Az indítvány ügyében még nem került határozatra a sor. Szóval, érdemleges fordulat nem állt be a horvát-szerb koalíció dolgában, hanem minden csak az egyelőre teljesen eredménytelen gyűlésesítésben merül ki. A zágrábi városi tanács ma délután tartandó gyűlésén a Staresevicsek dr. Frank József vezérletével hevesen megtámadták a horvát rendőrség államosításának kérdését, amelynek megvalósítása szerintük alkotmányellenes, mert az idevágó költségvetési tételekhez a tartománygyűlés határozata szükséges.

— **Rákosi Jenő kitüntetése.** Rákosi Jenő főrendet, a „Budapesti Hírlap“ főszerkesztőjét a király legközelebbi valóságos belső titkos tanácsossá nevezi ki. Ugyanekkor Zilahy Simon a „B. H.“ igazgatója udvari tanácsos lesz.

UJDONSÁGOK.

— **Lévay kivándorlási biztos felmentése.** A király a belügyminiszter előterjesztésére, megengedte, hogy Lévay Lajos báró kivándorlási biztosnak, ezen állásától saját kérelmére való felmentése alkalmából elismerése tudtul adassék.

— **Házasság.** Ehrenhöfer Aladár miniszteri tanácsos Ilona leányát tegnap délelőtt vezette oltárhoz Marsik Jenő honvédhadnagy, Marsik János zágrábi üzletvezető-helyettes fia a budai Batthyány-terti Szent Anna-templomban. A templomot zsufolásig töltötte meg az előkelő közönség. Megjelentek Sztérényi József v. b. t. t. államtitkár vezetésével a kereskedelmi minisztérium osztályfőnökei és osztályvezetői, a zágrábi üzletvezetőség küldöttsége, a 25-ik honvédezred tisztikarának küldöttsége és számos előkelőség. Az esketést Kiss Ferenc sopjei plébános végezte. A polgári esketés tegnap délelőtt ment végbe a II. kerületi anyakönyvi hivatalnál. Tanúk voltak a menyasszony részéről Gyulay Béla dr. polgári iskolai igazgató, a vőlegény részéről pedig Marsik Andor dr. fiumei ügyvéd, a vőlegény fivére.

— **A mértékhitelítő hivatal államosítása.** A mai nappal az új mértékhitelítő törvény alapján az egész országban tehát Fiumében is állami kezelésbe ment át a mértékhitelítés. Fiume városa, amely eddig két hivatalnokkal látta el ezt a munkát, most adja át az ügyeket a kereskedelmi miniszter által Fiuméba kinevezett Neumann Aladár állami mértékhitelítő tisztviselőnek.

— **A munkaadók szövetségének közgyűlése.** A helybeli munkaadók szövetsége tegnap közgyűlést tartott, melyen tudomásul

vették a tavalyi zárszámadást, melyből kitűnik, hogy a szövetségnek 9560 korona tartalék vagyona van. Ezután megejtették a szavazásokat. Elnök lett újból Steinacker Artur, alelnökökké pedig Eidlitz Hugót és Righini Józsefet választották.

A választmány a következőképpen alakult meg:

Iparosok szakosztályai: Baccarich János, Barac Milutin, Hoyos Edgár gróf, Damicich F., Kubin Ernő, Meynier Ernő, Meynier Károly, Russo Alias, Steinacker Artur.

Liszt és gabonaszakma: Blau Henrik, Klinz Hubert, Mohovich Donath, Rudan Celso. Fakeskedelem: Kirz Adolf, ifj. Minach János, Righini József, Vilhar Dusan és Premrou János.

Borüzlet: Frankl Arnold és Riboli Alfonz.

Tengerhajózás: De Traux báró, Eidlitz Hugó, Klein Dávid, Gerbaz Armin, Sverljuga Antal.

Nyilvános raktárak: Leitner Károly, Lampel Béla.

Kikötőépítés: zimonyi Schwarz Mihály.

Fuvarozás: Padoani Ferenc.

Szállítványozás: Brüll Sándor, Porges Ede s Pál Ignác.

— **Nagy földrengés.** A fiumei haditengerészeti akadémia földrengésjelző készüléke (seismographia) ma éjjel 1 óra 22 pernyi kezdéssel 15 másodpercig tartott földrengést jelzett. A földrengés igen erős lökéssel kezdődött, ami aztán fokozatosan gyengült. A seismographiának ez a 15 másodperces kilengése talán egy újabb nagy katasztrófának hírére előzi meg.

— **A Máv. Altiszi Kör halja.** A helybeli Máv. Altiszi Kör február elsején a Deák-szállóban táncmulatságot rendez. A mulatság este 8 órakor kezdődik. A válogatott táncdara-bokat Barcza Jenő cigányzenekara adja. Belépti díj 2 korona. Családoknak 4 korona.

— **Szerencsétlenül járt kereskedő.** Felhívjuk a város és a tengerészeti hatóság figyelmét az alábbi felhőborító esetre: Tegnap este a fővámhivatalnak a Zichy-terén át a város felé vezető útja közelében Ruzicska B. kereskedő beleesett egy kiásott mély gödörbe, aminek folytán súlyos zúzódást szenvedett. Ezen a helyen mostanában ásások folynak s a gödör minden jelzés híján táva-nyitva marad ott, ahol este száz meg száz ember jár. Hát — kérjük szeretettel — ez botrányos könnyelműség már, amelynek nincs mentsége. A szerencsétlenül járt kereskedő a gödörbe esés következtében olyan súlyos zúzódásokat szenvedett, hogy majdnem eszméletét veszítette s hogy a nagy elgyöngülésében reggelig, — amikor már arra menő emberek a világosságban talán észrevették volna, — ott nem maradt, csak annak köszönheti, hogy néhány perc múlva véletlenül arra ment Schlegel István fővámhivatali tiszt, aki a szerencsétlenül járt kereskedőt Visnyovszky vasúti raktárnok segítségével nagynehezen kiemelte a gödörből. Ez a két alkalmi jóttevő aztán egy nagy hordót gurított a gödörnyílásra, nehogy az éjszaka folyamán még más szerencsétlenség is történjék ott. Az ilyen mulasztásoknak egyszer és mindenkorra végét kell szakítani.

— **Esés a halálba.** Poltz János, Via San Barbara-i lakos ma reggel második emeleti lakásából vigyázatlanságból leesett az udvarra s mire az előhívott rendőrök odaértek a boldogtalan ember már meghalt. A rendőrség az ügyet az ügyészséghez utalta.

— **Veszedelemes robbantás.** Bergudi külső városrészen, a Danubius hajógyár mellett kocsiutat csinálnak mostanában s e munkával együtt szikladarabokat robbantanak széllyel. Tegnap a robbantás közben nem tartották be a szükséges óvintézkedéseket, aminek következtében kisebb-nagyobb szikladarabokat a robbantás ereje messze eldobott s egy ilyen szikladarab berepült a Danubius-gyár telepére, ahol Matteich Román munkást a fején és hom-

lokán megsebesítette. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a felelősség.

— **Egy fiu panasza atyja ellen.** Peresznyak Antal 15 éves pukki illetőségű fiu megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy atyja őt Buccari állomáson hagyva, tovább utazott. Aztán sirva panaszkolta el, hogy nincs egy fillérje és éheznek.

Az elhagyott fiut a rendőrség vette oltalma alá, míg a rendőrség értesítette a pukki hatóságot, hogy tartóztassa le a fiu atyját.

— **Rabló a hajókabinban.** Kairóból jelentik: Az egyiptomi posta felügyelőjének, Salitnak feleségét a „Portugal“ nevű gőzösön a kabinjában meggyilkolva találták. A hajón letartóztattak egy társalkodót, akit a gyilkossággal vádolnak. A rendőrség és az angol konzulátus megindította a vizsgálatot. Azt hiszik, hogy rablógyilkosságról van szó.

— **Véres zavargás egy bányában.** Mint zágrábi tudósítónk írja, az ott megjelenő „Pokret“ című újságnak jelentik, hogy a vrdnik-i községbányában, amelyet nemrégiben vásárolt meg a magyar kormány, tegnap véres zavargás volt. A magyar és szerb bányamunkások hír szerint nemzetiségi torzalkodás miatt összeeszeszték és az izgalmas verekedésnek a csendőrség kashatalommal vetett véget. Két szerb munkás meghalt, többen megsebesültek. A csendőrök hét magyar munkást letartóztattak.

— **A „Fekete kéz“ Horvátországban.** Zágrábi tudósítónk jelentése szerint egy horvát városban olyan esemény történt, amely kon motívumokat tartalmaz az amerikai „Fekete kéz“ nevű bűnszövetség üzelmeivel. Egy Huszár nevű novagradiskai kereskedő tegnap a délutáni postával levelet kapott, amely felszólította őt, hogy ekkor és ezen a helyen ennyi pénzzel jelenjen meg, különben . . . és itt a fenyegetés következik, amely eltér az Ujvilág banditáinak módjától, amennyiben nem halállal ijesztget, hanem időszerűen jár el és azzal rémit, hogy a kérés megtagadása esetén az illetőt, mint nagyszerb összeesküvőt feljelentik az ügyészségnek. A levelet nem látták el aláírással. A dolog érthető izgalmas feltűnést keltett a lakosság minden rétegében. A hatóság széleskörű vizsgálatot indított a zsarolók kinyomozására.

— **Elszabadult torpedó-löveg.** Londonból jelentik, hogy a portlandi kikötő közelében egy rendkívül erős egész új szerkezetű torpedó-löveg szabadult el, nem csekély veszedelemre a La Manche csatornán áthaladó gőzösöknek. A löveg 21 hüvelyk átmérőjű és másodpercenként 600 méteres sebességgel szelheti a habokat. A portlandi tengerészeti hatóságok mindent elkövetnek, hogy az elszabadult torpedó-löveg nyomára akadjanak. A buvárok a kikötő körül már megvizsgálták a tengerfenéket és találtak is egy torpedó-löveget, de nem azt, amelyiket kerestek, hanem egy másikat, amelyik már 7 hónappal ezelőtt tört el.

— **A Máv. dijszabásainak revíziója.** Sztérényi József kereskedelemügyi államtitkár nemrég — amint ismeretes — a képviselőházban a költségvetés alkalmával bejelentette, hogy a m. kir. államvasutak dijszabását nem sokára revízió alá fogják venni. Ez intézkedés végrehajtása tekintetében mértékadó helyen eddigelé még nem történt elhatározás. Tény az, hogy a kilátásba vett tarifarevizióra vonatkozólag a számítások még folyamatban vannak és hogy a dijszabások felemelésének mértékére valamint a módzataira nézve több rendbeli munkálatokat terjesztettek elő véleményezés végett. A dijszabások felemelését úgy a személy- mint az áruforgalmat illetőleg tervezik.

Az emeléseknél szem előtt fogják tartani azt az elvet, hogy a gazdasági tényezőket lehetőleg kímélik. Az emelésre vonatkozó javaslatok már a legközelebbi időben a tarifabizottság elé kerülnek, mely azokat tárgyalni fogja. Csak ennek megtörténte után előreláthatólag már január folyamán fog a kereskedelemügyi miniszter a dijszabások felemelésének kérdésében végleges határozatot hozni.

— **A dalmáciai összekötő vasut.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egyesület ut-vasut- és hidépitészeti szakosztályának mult heti ülésén Gönczy Béla ismertette a szakkörök nagy érdeklődésével az 1907. évi kiegyezési törvényben biztosított magyar-dalmát vasutat. Az új vasut a Máv. fiumei vonalából Ogulinánál fog elágazni s a Kiskopola-hegység átvágása után a Gacska és a Lika folyók fensikjén vonul végig Gospics és Gracsac irányában; azután átszeli a Velebit és a Dinári Alpok közötti hágót és a 200-ik kilométernél eléri a dalmát határt. Innét a Knin állomásig terjedő 21.5 kilométer hosszú vonalat az osztrákok építik meg. Otocscs és Bihács felé egy-egy szárnyvonalat fognak építeni. A magyar-horvát területre eső vonalak összes hossza 297.6 kilométer. Az előadást vetített képekkel kísérték s a nagyszámu hallgatóság többször nyilvánította tetszését, végül megtapsolta az előadót. Itt említjük meg, hogy az utirány megállapítását a Magyar helyi érdekű vasutak részvénytársaságára bízták. Az egyes vonalrészek közgazdasági bejárását már megtartották. Jelenleg a vasut részletes költségvetését állapítják meg. Ha a dolog pénzügyi részét sikerrel oldják meg, akkor az építést már tavasszal megkezdik.

— **A kikötőből.** Január 13-án. Érkezett: „India“ osztrák gőzös Triesztből.

Indult: „Maria“ osztrák gőzös Philadelphiába 1900 tonna magnessittel és 30 tonna vegyes áruval; „Falernian“ angol gőzös Liverpoolba 330 tonna cukorral és 100 tonna vegyes áruval; „Adriatica“ osztrák gőzös Ravennába üresen.

Távirat ◀▶ Telefon.

A délolaszországi katasztrófa.

Földrengés Észak-Olaszországban.

VELENCE, jan. 13. Ma éjjel itt és Bolognában erős földrengés volt, amelynek folyamán számos ház és kémény bedült. A lakosságot óriás pánik fogta el.

A segélyakció.

Berlin, jan. 13. A német segélybizottság jelenti, hogy Németországban a Sicíliai és Kalabriai földrengéskárosultaknak javára eddig körülbelül két és fél millió líra gyűlt össze.

Bécs, jan. 13. Bécs városa tegnapi közgyűlésén 40.000 koronát szavazott meg a szicíliai és kalabriai földrengés által sujtottak javára.

Trieszt, jan. 13. A trieszti gyűjtések összege ma elérte a 150.000 koronát.

Az osztrák miniszterelnök beteg.

A két kormány tárgyalása szünetel.

BÉCS, jan. 13. Bienert báró miniszterelnök megbetegedett, ami miatt hosszabb ideig ágyban kell maradnia. A miniszterelnök betegsége kés leiteti a hivatalnok minisztériumnak parlamenti kormányfő leendő átalakulását s így a magyar kormányval folytatandó tárgyalásokat is elodázza.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

BÉCS, jan. 13. Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter ma idérkezett. A mi niszter kihallgatásra megy a királyhoz.

Hajsza egy rablógyilkos után.

BUDAPEST, jan. 13. A budapesti államrendőrség egész detektív személyzete ma reggel óta lázasan keresi a kassai kéjű: Hajnal Lidiának gyilkosát. A pályaudvaron az összes vonatokat átkutatták, de eddig nem tudott a nyomára jutni. Azt hiszik, hogy a rablógyilkos más irányba menekült el.

Öngyilkos földbirtokos.

BÉKÉS-CSABA, jan. 13. Vértessy László idevaló jómódu földbirtokos a családjával folytatott örökös perpatvarok miatt családja szemeláttára felakasztotta magát az ablakvasra. Mire levágták, halott volt.

Pör a pápa ellen.

SZATMÁR, jan. 13. Meszlényi néhai szatmári püspök hagyatéki ügyében Meszlényi Pál, a volt püspök unokaöccse, — mint ismeretes — a római pápa ellen is igénypert tett folyamatba a pápának hagyott összegek miatt. A törvényszék e perben ma a pápa részére Nagy Géza dr. ügyvédet ügygondnokul kirendelte.

A törökök öröme.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 13. Az összes török lapok meglelégedéssel írnak arról, hogy sikerült a meg egyezés a monarchia és Törökország között. A nagyvezér ma ismét meglátogatta Pallavicini ögróf nagykövetségét s vele hosszabb ideig tárgyal.

Véres verekezés bolgárok és oláhok között.

SALONIKI, jan. 13. Görög lelkészek részéről felizgatott lakosság ma elütte a külvárosból az oláhokat, amiközben nagy verekezés támadt közöttük, amelyben 8-an meghaltak és 14-en súlyosan megsebesültek.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

Telefon-számok:

Szerkesztőség 229

Nyomda 920

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Globus Hirlapügynökség.

Ujság-elárúsítás rögtön a vonatok érkezése után.

Fiume, Vincenzo de Domini utca
(az Europa szálló közelében).

Nemzetközi Panoráma

Fiume, Deák Corso 38.

(a Deák-szálloda mellett.)

Elsőrangú látványosság:

Eredeti színezett művészi

fényképfelvételek.

Érdekes és tanulságos. A tanulóifjuság részére fontos és kellemes szórakozás.

E héten csudaszép felvételekben

Karinthia, Klagenfurt, Villach és a Wörthi tó.

Nyitva reggel 10-től este 10 óráig.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Élő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserepes növényben nagy választék.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) másfél órai esti foglalkozásra jó fizetással felvétetik „A Tengerpart“ kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház, I. emelet.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására adni, hogy a Corso 7. szám alatt (a III. emeleten egy

Szépség- és hajápolási termet

nyitottam. A legújabb módszer szerinti arc-kezelés, láb-ápolás (manicur, pedicur), villanyos arcmasszázs (vibrations massage), szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Bálókra, ünnepélyekre s színházi előadásokhoz díszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások kívánatra a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Minél számosabb megbízást kér

mély tisztelettel

Schön I.

Corso 7, Jellusich fényképész házában.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvizetek, toalettcikkek és szepítőszerek stb. stb.

Fiatal hivatalnok részére

teljes ellátás

izraelita családnál kerestetik. Cim a kiadóban

Uraságoktól levett

férfiruhákat veszek

Fiume, Via Serpentina 20., földszint.

WEINSTEIN D.

Levelezőlap hívásra házhöz jövök.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

VI. évfolyam

VI. évfolyam

A TENGERPART

Fiume és az Adria partvidékének legelterjedtebb magyar napilapja január 1-én **hatodik évfolyamába lépett.**

A TENGERPART

minden izében független napilap, amely sem a hatalom sem magánemberek szolgáltatásban nem áll. Minden szava olvasóközönségének és a közérdekért íródik. Fiume magyar sajtójának fejlődésében

A TENGERPART

határkövet jelent. Kikötővárosunkban ez az első állandó magyar napilap, melyet nem az államhatalom tart fenn, hanem a fiumei magyarság odaadó pártfogása és szeretete, hogy a mind féktelenebbé váló nagyolasz és nagyhorvát törekvésekkel szemben megvédje saját egzisztenciális érdekeit ezen a tengermosta magyar földön.

Kérjük minden fiumei magyar ember szeretetét és támogatását, hogy fokozott erővel és minél előbb nagyobb terjedelemben szolgálhassuk Fiumében a magyar faji, a magyar kulturális és a magyar közgazdasági érdekeket.

A TENGERPART előfizetési ára: 1 évre K 24.— félévre K 12.— negyedévre 6.— 1 óra K 2.—

Tisztviselők kedvezményes áron kapják „A TENGERPART-ot.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fiume, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

VI. évfolyam

Telefon 229

VI. évfolyam

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalette-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárúító és podgyászszállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalette- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kifünő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobán. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak.

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percnnyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

A BRENER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

roda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládában érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rупnik Emil, Urményi-tér 6.

REKLAJZACIONES: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

Pálma-Hajviz

a legjobb szer korpa és hajhullás ellen.

Kapható CSIZMÁS DEMETER

fiumei első magyar fodrásznál

Via Adamich 2. sz. (az Europa szálló közelében).

és minden drogériában és fodrászüzletben

Első fiumei magyar kárpitos és diszitó

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpentina 20.

Mvden tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitó és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szállító cég volt munkavezetője.

Felölös szerkesztő, MURAI JENŐ.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitünő konyhával. — Mérsékelt árak. Kívánatra díjtalan prospektus.

Olcsó cipő

Nagy vétel folytán bámulatos olcsón ad el férfi- női- és gyermek cipőket

Szekulesz Sándor japán és kínai áruháza

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME